

Motion till riksdagen

1986/87:L812

Martin Olsson (c)

Konsumentskyddet vid finansiell leasing

Genom konsumenträttslig lagstiftning och genom olika former av konsumentpolitisk verksamhet strävar samhället bl. a. efter att ge konsumenten en stark ställning. Vid leasingaffärer synes konsumentens ställning ej vara så stark som den som samhället eftersträvat i andra avtalsförhållanden.

Med anledning av mål i domstolar och anmälningar till konsumentverket om skäligheten i leasingavtal vill jag ta upp frågan om behovet av översyn av konsumenternas ställning vid s. k. finansiell leasing.

Normalt förekommer tre parter vid en leasingaffär. Leverantören som säljer leasingobjektet till leasetagaren, kunden, och leasingbolaget som erlägger likvid till leverantören. Leasetagaren erlägger sedan periodiska leasingavgifter till leasingbolaget.

Samtidigt som leasingbolaget sluter ett leasingavtal med kunden sluter det även ett inköpsavtal med leverantören. Därefter sker leverans från leverantören direkt till leasetagaren, kunden. Det är leasingbolaget som äger objektet men nyttjanderätten upplåts till kunden. Denne får själv svara för underhåll, service m. m., vilket vanligen sker genom att ett separat serviceavtal med annan part tecknas. Leasingbolagets funktion är således av rent finansiell karaktär. Avtalen om finansiell leasing är ofta sådana att kundens ställning kan bedömas som svag. Leasingbolaget äger hyresobjektet men ansvarar inte gentemot kunden för fel eller brist hos leasingobjektet i annan utsträckning än leverantören svarar gentemot leasingbolaget. Om leasingobjektet skulle ha någon defekt skall leasetagaren själv verkställa reklamation hos leverantören.

Vid ett mål i högsta domstolen om skälighet i vissa leasingvillkor har två företrädare för konsumentintresset, konsumentverket och Motormännens riksförbund, M, förutom synpunkter på målet gett allmänna synpunkter på kundens ställning vid finansiell leasing.

Konsumentverket uppger att verket ofta får anmälningar där leasingvillkorens skälighet ifrågasätts. Bland anmälarna finns inte bara de som räknas som konsumenter utan även många småföretagare som vänder sig till verket därför att de upplever sig vara i ett allvarligt underläge gentemot finansbolag och leverantörer. Konsumentverket framhåller i yttrandet att det typiskt sett råder brist på jämlikhet i styrkeförhållandet mellan avtalsparterna vid leasing både till konsument och till småföretagare.

Motormännens riksförbund framhåller i sitt yttrande att det tyvärr måste konstateras att konsumentskyddet just vid leasing är eftersatt, vilket enligt M framstår som särskilt beklagligt med tanke på att denna avtalsform ofta

vänder sig till ekonomiskt svaga konsumenter. Det senare anses bero på att billeasing framhålls som ett alternativ till sedvanligt kreditköp, men med den skillnaden för konsumenten att någon kontantinsats inte behöver erläggas.

M framhåller att den bärande principen vid leasingavtal borde vara att leasetagaren alltid skall ha rätt att föra talan direkt mot leasingbolaget. En annan ordning medför påtaglig risk för rättsförluster för leasetagarna.

Med hänsyn till både omfattningen av finansiell leasing och vikten av ett fullgott skydd för konsumenterna även i dessa avtalsförhållanden bör riksdagen enligt min mening hos regeringen begära att en översyn företas i syfte att stärka konsumentskyddet i dessa avtalsförhållanden. Det ökade skydd som konsumenterna kan anses ha behov av bör om möjligt även gälla småföretagare, eftersom dessa kan anses vara i motsvarande underläge gentemot finansbolag och leverantörer.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar att hos regeringen begära en översyn av konsumentskyddet vid avtal om finansiell leasing.

Stockholm den 26 januari 1987

Martin Olsson (c)